

Retkeilyajoperinne Elävän perinnön kansalliseen luetteloon

Tiedote. Julkaistu: 2.7.2026

Suomen ajoneuvohistoriallinen keskusliitto – SAHK ry

Retkeilyajoperinne Elävän perinnön kansalliseen luetteloon

Opetus- ja kulttuuriministeriö nimesi kohteita Elävän perinnön kansalliseen luetteloon Museoviraston esityksen pohjalta neljättä kertaa. Esitykset tulevat perinteitä ylläpitäviltä yhteisöiltä itseltään. Unescon aineettoman kulttuuriperinnön sopimuksen mukaisessa Suomen kansallisessa luettelossa on nyt yhteensä 108 kohdetta, joista uutena mm. Retkeilyajoperinne.

Yhteisöille avoin haku järjestettiin helmi–maaliskuussa (28.1.–16.3.2026) ja Museovirasto vastaanotti 30 hakemusta, joista 22 valittiin luetteloon. Niiden taustalla oli 111 erilaista hakijatahoa. Elävän perinnön alalla toimiville yhteisöille ja asiantuntijoille avoin kommentointikierrös oli avoinna 17.3.–8.4.2026. Vertaisarvioinnin kautta kommentteja saatiin 85 kpl. Aineettoman kulttuuriperinnön asiantuntijaryhmä käsitteli hakemukset kahdessa kokouksessaan huhtikuussa.

Hakemuksia on arvioitu pohjautuen Unescon ihmiskunnan aineettoman kulttuuriperinnön luettelon kriteereihin sekä tarkennettuihin kansallisiin kriteereihin. Museoviraston esitys pohjautuu asiantuntijaryhmän suosituksiin.

Museoviraston perustelut esityksestä:

Retkeilyajoperinne

Retkeilyajot ovat keskeinen osa autoilun historiaa. Suomen Automobiili-Historiallinen Klubi ry (SAHK) jäsenyhdistyksineen on vuodesta 1959 alkaen järjestänyt vuosittain vaihtuvilla paikkakunnilla vanhojen autojen ja moottoripyörien retkeilyajoja. Osallistujia on vuosittain noin 100–200 autokuntaa. Lisäksi paikallisyhdistyksillä on runsaasti omia tapahtumia. Tarkoitus on edistää ja tukea kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden ja vanhojen ajoneuvojen säilymistä, konservointia ja entistämistä sekä näiden käyttöä osana liikkuvaa kulttuuriperintöä. Perinne tuo ihmisiä ylisukupolvisen yhteisen toiminnan ääreen ja erityisesti sillä on vahvoja sosiaalisen kestävyys ulottuvuuksia. Retkeilyajoperinnettä on talletettu esimerkiksi tieliikennemuseo Mobiliaan. – Esittäjänä SAHK jäsenyhdistyksineen (31 kpl).

Unescon yleissopimuksen tavoitteena on edistää aineettoman kulttuuriperinnön suojelua, taata eri yhteisöjen, ryhmien ja yksilöiden aineettoman kulttuuriperinnön kunnioittaminen sekä lisätä tietoisuutta aineettoman kulttuuriperinnön merkityksestä. Sopimus painottaa perinteen välittämistä ja kulttuurista moninaisuutta sekä ihmisten osallisuutta kulttuuriperintöön.

Kulttuuriperinnön suojeleminen on tärkeää jatkuvuuden kannalta ja se myös tukee hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä. Suomessa aineetonta kulttuuriperintöä luetteloidaan Elävän perinnön wikiluetteloon, mistä löytyy artikkeli myös Retkeilyajoperinteestä. Keväällä Suomen ajoneuvohistoriallinen keskusliitto teki tämän lisäksi hakemuksen Retkeilyajoperinteen saamiseksi Elävän perinnön kansalliseen luetteloon, johon voi hakea kolmen vuoden välein. Kesäkuun lopulla opetus- ja kulttuuriministeriö valitsi sen Museoviraston esityksestä mukaan tähän luetteloon.

SAHK on mukana talkoissa elävän aineettoman kulttuuriperinnön suojelemiseksi!

Suomen ajoneuvohistoriallinen keskusliitto – SAHK ry

Lisätietoja:

Hannele Hatanpää, puh. 040 587 4351, hannele@elisanet.fi

Historiantutkimustoimikunta/Aineettoman kulttuuriperinnön työryhmä

